

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/60/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818200226
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3818200226.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V. A., nar. XX.XX.XXXX a N. A., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom U. práce, sociálnych vecí a rodiny W. - Y., deti rodičov: matky Y. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom H. republika, W., V. XX, a otca V. A., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom W., J. W. X/XX, o návrhu na zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie matky voči výrokom I. a II. rozsudku Y. súdu W. zo dňa 11. júna 2018, č. k. 16P/3/2018-92, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/3/2017-77 zo dňa 13.06.2017 tak, že vyživovaciu povinnosť matky Y. A., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od XX.XX.XXXX zvýšil u maloletého V. zo sumy 60 eur mesačne na sumu 140 eur mesačne a u maloletej N. zo sumy 40 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne, ktoré výživné je povinná matka detí platiť k rukám otca detí, mesačne vždy vopred, najneskôr do 20.dňa v mesiaci vopred. Výrokom II. povolil matke nedoplatok z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti matky, za obdobie od 01.01.2018 do 30.06.2018, a to u maloletého V. spolu vo výške 480 eur a u maloletej N. spolu vo výške 300 eur splácať k rukám otca detí v splátkach po 60 eur mesačne na nedoplatok na výživnom u maloletého V. a v splátkach po 30 eur mesačne na nedoplatok na výživnom u maloletej N., splatných spolu s bežným výživným, pod stratou výhody poskytnutých splátok v prípade nezaplatenia dvoch splátok, Výrokom III. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 CMP. Súd prvej inštancie po zhodnotení zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca o zvýšenie vyživovacej povinnosti matky na obe maloleté deti je sčasti opodstatnený. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal za nesporné, že od času poslednej úpravy vyživovacej povinnosti od júna 2017 došlo k zmene pomerov, najmä na strane maloletého V., ktorý je od septembra 2017 žiakom 1. ročníka základnej školy, v súvislosti s čím došlo u neho k zvýšeniu výdavkov. K zmene pomerov došlo i na strane otca, u ktorého došlo k zvýšeniu cestovných výdavkov do zamestnania, keďže kvôli starostlivosti o maloleté deti nepracuje v trojzmennej prevádzke, ale iba v raňajšej zmene. Do práce chodí na siedmu hodinu, v súvislosti s čím sa u neho zvýšili výdavky na cestovné do zamestnania a do školských zariadení, ktoré predstavuje v priemere 110 eur mesačne. Jeho súčasný príjem je vo výške 657,93 eur. Podľa názoru súdu prvej inštancie k zmene pomerov došlo i na strane matky detí, u ktorej príjem predstavuje v súčasnosti v prepočte 906,38 eur mesačne v čistom a má v posledných mesiacoch zvyšujúcu sa tendenciu. Celkové náklady na bývanie, ktoré má vo výške 10.559 Kč, ktoré predstavujú v prepočte 409,34 eur pravdepodobne hradí spolu so svojim

priateľom, keďže má vyššie uvedený byt v podnájme spolu s ním. Z vyjadrení otca súd prvej inštancie zistil, že matka bola za maloletými deťmi naposledy v marci 2018. S maloletými deťmi sa pravidelne nestretáva, taktiež otec detí poprel tvrdenia matky, že by im pravidelne posielala balíky s oblečením, školskými potrebami a podobne, je to len výnimočne. Na základe toho súd prvej inštancie zhodnotil, že je v schopnostiach a možnostiach matky z dosahovaného príjmu, keďže výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičom, prispievať na výživu maloletého V. sumou 140 eur mesačne a na výživu maloletej N. sumou 90 eur mesačne, t. j. spolu 230 eur mesačne. V tej súvislosti súd prvej inštancie tiež poukázal na skutočnosť, že maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov, preto vyživovaciu povinnosť zvýšil. Nedoplatok z titulu zvýšenia vyživovacej povinnosti matky za obdobie od 01.01.2018 do 30.06.2018 povolil súd prvej inštancie matke detí zaplatiť v splátkach s prihladením na výšku celkového nedoplatku. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Domáhala sa zmeny napadnutého rozsudku tak, že jej vyživovacia povinnosť bude zvýšená zo 100 eur na 130 eur mesačne na obe maloleté deti spolu, a to s účinnosťou od rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dôvodila tým, že žije sama, preto aj všetky úhrady súvisiace s bytom hradí sama. Po úhrade všetkých výdavkov jej zostáva suma 329 eur, z ktorej musí zaplatiť ešte výživné. Rozhodnutie súdu považuje vzhľadom na výšku príjmu za nespravodlivé. Uviedla, že o deti má záujem, pričom otec jej bráni deťom telefonovať alebo sa s nimi stretávať. Poukázala na to, že deťom zriadila aj sporiace účty.

3. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že vyživovacia povinnosť určená napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie je v záujme maloletých detí a preto navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

4. Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Uviedol, že matka naďalej žije v jednej domácnosti s priateľom. Matka má možnosť robiť bez obmedzení, nemá žiadne starosti s deťmi, tak ako otec, ktorý býva nútený zobrať si dovolenku, ošetrovanie člena rodiny a pod.. Určené výživné je adekvátne pre život a vývin mal. detí. Suma 130 eur, ktorú navrhuje matka, nepostačuje ani na polovicu pokrytia nákladov na maloleté deti. Matka žije nad pomery a lepšie ako maloleté deti.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP.

6. Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká.

7. Povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Zmena výšky vyživovacej povinnosti, ktorá bola predmetom konania aj v tomto prípade, je možná iba vtedy, ak došlo na strane výživou povinných osôb alebo výživou oprávnenej osoby k zmene pomerov (ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine). Pritom postačuje, ak k podstatnej zmene pomerov dôjde čo i len na strane jedného zo subjektov právneho vzťahu výživného na dieťa.

9. Zmena školského zariadenia (MŠ na ZŠ). Táto okolnosť je rozhodovacou praxou všeobecne prijímaná za zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie vyživovacej povinnosti. Návšteva základnej školy so sebou

skutočne prináša výdavky na dieťa, ktoré počas navštevovania materskej školy neexistujú, a to najmä výdavky na školské potreby, pomôcky a školské aktivity. Zároveň zmenu pomerov, a to zvýšenie príjmu konštatoval súd prvej inštancie aj na strane otca, keďže mu vznikli vyššie náklady na cestovanie za prácou a aj na strane matky, ktorej sa zvýšil príjem.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P/3/2017 - 77 zo dňa 13.06.2017, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a súdom bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca a matka detí sa zaviazala prispievať počnúc právoplatnosťou uvedeného rozhodnutia na výživu maloletého V. sumou 60 eur mesačne a na výživu maloletej N. sumou 40 eur mesačne. Matka bola v čase rozhodovania zamestnaná v Českej republike a otec v tom čase pracoval na trojzmennú prevádzku, s čistým príjmom v priemere 641,96 eur mesačne. Obe maloleté deti v tom čase chodili do materskej školy. Od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého V., ktorý začal navštevovať 1. ročník základnej školy, čím sa otcovi zvýšili výdavky na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého. Zmena školského zariadenia (MŠ na ZŠ) je rozhodovacou praxou všeobecne prijímaná za zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživovacej povinnosti. Návšteva základnej školy so sebou skutočne prináša výdavky na dieťa, ktoré počas navštevovania materskej školy neexistujú, a to najmä výdavky na školské potreby, pomôcky a školské aktivity. Zároveň zmenu pomerov konštatoval súd prvej inštancie aj na strane otca. Pokiaľ ide o osobné, majetkové a zárobkové pomery na strane otca, tento už nepracuje v trojzmennej prevádzke, ale iba v raňajšej zmene a tiež sa mu zvýšili výdavky na cestovanie do zamestnania. Jeho príjem sa zvýšil minimálne zo 641,96 eur na 657,93 eur mesačne. Na strane matky nastala zmena v tom, že sa jej zvýšil čistý príjem v súčasnosti v prepočte na sumu 906,38 eur so zvyšujúcou sa tendenciou. Odvolacie námietky matky o neschopnosti uhrádzať zvýšené výživné vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné vzhľadom na zistený príjem matky, jej majetkové pomery a jej nevyhnutné výdavky. Pokiaľ matka v odvolaní poukazovala na skutočnosť, že maloletým deťom zriadila sporiaci účet, odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o jej slobodné rozhodnutie, ktoré však nemôže ovplyvniť výšku súdom určeného výživného na maloleté deti. Z ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že matka je povinná prispievať na výživu svojich detí v takej výške, ktorá zodpovedá nielen jej majetkovým a zárobkovým schopnostiam, ale najmä, aby pri plnení výživovacej povinnosti zo strany matky bola stanovená výška výživného schopná zabezpečiť základné a odôvodnené potreby detí, na strane ktorých dochádza tiež k zmene pomerov a k zvýšeniu ich odôvodnených potrieb a nákladov. S pribúdajúcim vekom, návštevou predškolského zariadenia sa otcovi prirodzene zvyšujú aj náklady na starostlivosť o mal. N.. Pomery maloletých detí sa nepochybne zmenili, nakoľko nastala zmena spočívajúca v plynutí času a vzrastajúcim vekom mal. detí s ohľadom na celkový vývoj životných nákladov od poslednej úpravy výživného, pričom bolo potrebné prihliadnuť na ich vek, náklady spojené so školskými i mimoškolskými aktivitami, ich zdravotný stav, ktoré všetky náklady predstavujú odôvodnené potreby.

11. Pokiaľ súd prvej inštancie na základe ním zisteného skutkového stavu zvýšil výživné zo strany matky pre mal. V. zo 60 eur na 140 eur a pre mal. N. zo 40 eur na 90 eur mesačne, výška výživného zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom ich matky. Odvolací súd zdôrazňuje, že výživovacia povinnosť otca k mal. deťom je plnená predovšetkým jeho osobnou dennou starostlivosťou o ne, pričom nepochybne prispieva na potreby detí zo svojho príjmu, nakoľko doterajšie výživné zo strany matky na mal. V. 60 eur a na mal. N. 40 eur mesačne nepochoybne na úhradu potrieb detí neboli postačujúce, pričom príjem matky podstatne prevyšuje príjem otca. Pokiaľ matka dôvodí v odvolaní svojimi ďalšími výdavkami, odvolací súd zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností povinného rodiča, ako aj jeho majetkových pomerov výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Dodáva, že právo na výživu je zákonný nárok dieťaťa a každý rodič je povinný vyživovať dieťa, aj keď na úkor svojho minima. Ani ostatné odvolacie námietky matky nepovažuje odvolací súd za dôvodné.

12. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda znáša trovy, ktoré v konaní platil.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.